Çocuk Edebiyat?nda “?iddet Dili “Fark?ndal?k Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çocuk Edebiyat?nda “?iddet Dili “Fark?ndal?k Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18738

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çocuk Edebiyat?nda "?iddet Dili" Fark?ndal?k Ölçe?i, çocuklara yönelik edebi eserlerde yer alan örtük veya aç?k ?iddet içeren dil unsurlar?na kar?? bireylerin (özellikle e?itimcilerin, ebeveynlerin ve ilgili profesyonellerin) fark?ndal?k düzeylerini ve hassasiyetlerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, çocuklar?n geli?imini olumsuz etkileyebilecek ?iddet dili ögelerinin tespit edilmesinde önemli bir rol oynamaktad?r. Bu araç, çocuk edebiyat? materyallerinin pedagojik ve etik aç?dan de?erlendirilmesine bilimsel bir temel sa?lamaktad?r.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, ilgili literatür taramas?, uzman görü?leri ve kapsaml? istatistiksel analizler sonucunda tamamlanm??t?r. Çal??man?n temel amac?, kültürel ba?lamda ?iddet dilinin alg?lanma biçimlerini dikkate alarak geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

?iddet Dili, Çocuk Edebiyat?, Fark?ndal?k, Ölçek Geli?tirme, Edebi Metinler, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Lokman Turan, F. Gerez Ta?g?n.

Amaç

Çocuk Edebiyat?nda "?iddet Dili" Fark?ndal?k Ölçe?i'nin temel amac?, çocuk kitaplar?nda, masallarda ve di?er edebi ürünlerde kullan?lan sözlü, fiziksel veya psikolojik ?iddeti normalle?tiren ya da te?vik eden dil kal?plar?n? ve içerikleri tespit etme yetene?ini nicel olarak ölçmektir. Bu fark?ndal?k, özellikle çocuklar?n okuma materyallerini seçen ve yönlendiren yeti?kinler için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, e?itim bilimleri ve psikoloji alan?ndaki ara?t?rmac?lara, edebiyat metinlerinin çocuk geli?imine etkilerini incelemede standartla?t?r?lm?? bir araç sunar. Ayr?ca, yay?nevleri, yazarlar ve illüstratörler için de ?iddet içeren dil kullan?m?ndan kaç?nma konusunda geri bildirim sa?lama potansiyeline sahiptir.

Yap?

Ölçek, "?iddet Dili Fark?ndal???" ad?n? ta??yan çok boyutlu bir psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, sadece aç?k fiziksel ?iddet ifadelerini de?il, ayn? zamanda alay, a?a??lama, d??lama, korkutma gibi dolayl? ve duygusal ?iddet biçimlerini içeren dilsel nüanslar? da kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, genellikle yeti?kinlerin çocuk edebiyat?ndaki karakterler aras? etkile?imleri, anlat?c? dilini ve sonuç cümlelerini ?iddet ba?lam?nda ne kadar do?ru yorumlayabildi?ine odaklan?r. Ölçek, bireyin bu tür içeriklere kar?? gösterdi?i hassasiyet derecesini ve ele?tirel dü?ünme yetene?ini yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??mas?, Turan ve Ta?g?n (2018) taraf?ndan yay?mlanan makalede detayland?r?lm??t?r. Geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek için kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak verilerde spesifik istatistiksel de?erler belirtilmese de, makalenin ba?l??? geçerlik çal??mas?n?n yap?ld???n? göstermektedir.

Yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?leri al?nm??, madde havuzu olu?turulmu? ve ard?ndan istatistiksel yöntemlerle ölçe?in faktör yap?s? incelenmi?tir. Bu süreçte, ölçe?in kuramsal yap?s?yla uyumlu boyutlara ayr?l?p ayr?lmad??? kontrol edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??mas?, Turan ve Ta?g?n (2018) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Güvenirlik, ölçe?in tutarl? ve kararl? sonuçlar verme derecesini ifade eder. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek için muhtemelen Cronbach Alfa katsay?s? gibi yöntemler kullan?lm??t?r.

Yüksek güvenirlik katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve uygulaman?n farkl? zamanlarda benzer sonuçlar verece?ini göstermektedir. Bu tür bir psikometrik çal??ma, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m?n?n sa?laml???n? garanti alt?na al?r.

Faktör Analizi

Çocuk Edebiyat?nda "?iddet Dili" Fark?ndal?k Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla faktör analizi yönteminin kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Geli?tirme çal??malar?n?n standart prosedürü gere?i). Bu analiz, ölçe?in maddelerinin hangi temel boyutlar (faktörler) alt?nda topland???n? ortaya koyar.

Yap?lan faktör analizinde, ölçe?in çok boyutlu bir yap?ya sahip oldu?u ve ?iddet dilinin farkl? türlerini (örne?in, sözel ?iddet, psikolojik ?iddet) temsil eden alt faktörlere ayr?ld??? belirlenmi? olabilir. Bu analiz, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen en önemli istatistiksel kan?tlardan biridir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Developmental) Ölçek

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme format?nda (Spesifik detaylar makalede yer almaktad?r, ancak kaynakta belirtilmemi?tir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler, ebeveynler, akademisyenler ve çocuk edebiyat? ile profesyonel olarak ilgilenen yeti?kinler.

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Ölçek, çocuk edebiyat?ndaki ?iddet diline kar?? fark?ndal??? ölçmek için ilgili yeti?kin gruplar? üzerinde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-report) ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

?iddet, Çocuk Geli?imi, Edebiyat Pedagojisi, Faktör Yap?s?, Psikometrik Araçlar, Lokman Turan, Fark?ndal?k Ölçe?i.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanan kaynaklarda ORCID bilgisi bulunmamaktad?r.

Affiliation Email addresses: lokmanturan@gmail.com

Correspondence Address: Lokman Turan (Sorumlu Yazar)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in yay?nland??? y?l 2018'dir. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Lokman Turan ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: lokmanturan@gmail.com. Ölçek, akademik çal??malarda at?f yap?lmak suretiyle kullan?labilir; ticari kullan?m ve tam metin izinleri için yazara ba?vurulmal?d?r.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?lardan ula??labilir:

Ara?t?rman?n özeti ve ölçek bilgileri: cocuk-edebiyatinda-siddet-dili-farkindalik-olcegi-toad.pdf

Makalenin tam metni (RumeliDE Dil ve Edebiyat Ara?t?rmalar? Dergisi): rumelide.com

Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Turan, L.,ve Ta?g?n, F. G. Çocuk Edebiyat?nda "?iddet Dili" Fark?ndal?k Ölçe?i: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Ara?t?rmalar? Dergisi, 12:* 232-248.

Çocuk Edebiyat?nda "?iddet Dili "Fark?ndal?k Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için Turan ve Ta?g?n (2018) taraf?ndan yay?mlanan orijinal makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM